

7/3176
G.k.89

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SAYI : B.12.0.A.SGB.0.03.610/ 1810
KONU : Yazılı Soru Önergeleri

30/04/2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi:18.03.2009 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02- 11991 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan, Edirne Milletvekili Cemalettin USLU' ya ait 7/7167, Aydın Milletvekili Mehmet Fatih ATAY' a ait 7/7168, Sivas Milletvekili Muhsin YAZICIOĞLU' na ait 7/7169, Afyonkarahisar Milletvekili Abdülkadir AKCAN' a ait 7/7170. İzmir Milletvekili Şenol BAL' a ait 7/7171 ve 7/7172, Mersin Milletvekili Ali Rıza ÖZTÜRK' e ait 7/7173, Kırklareli Milletvekili Tansel BARIŞ' a ait 7/7174, İstanbul Milletvekili Hasan MACİT' e ait 7/7175, Konya Milletvekili Mustafa KALAYCI' ya ait 7/7176 ve Muğla Milletvekili Gürol ERGİN' e ait 7/7177 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1- Görüş 7/7167 (2 sayfa)
- 2- Görüş 7/7168 (1 sayfa)
- 3- Görüş 7/7169 (1 sayfa)
- 4- Görüş 7/7170 (1 sayfa)
- 5- Görüş 7/7171 (1 sayfa)
- 6- Görüş 7/7172 (2 sayfa)
- 7- Görüş 7/7173 (2 sayfa)
- 8- Görüş 7/7174 (1 sayfa)
- 9- Görüş 7/7175 (1 sayfa)
- 10- Görüş 7/7176 (3 sayfa)
- 11- Görüş 7/7177 (4 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Mustafa KALAYCI
Konya Milletvekili

Esas no : 7/7176

Tarım ve hayvancılık sektöründe bir çöküş yaşanmaktadır. 2008 Yılında traktör satışlarında yüzde 39, gübre kullanımında yüzde 30 azalma görülmektedir. Üreticilerimiz borçlarını ödeyemediği için tarlasını, hayvanını, traktörünü satma durumuyla karşı karşıya kalmakta, icraya verilmektedir.

Halen devam eden gübre ve mazot desteği ödemelerinin, bir hafta içinde tamamlanacağı, güya gübre desteklemelerinde bir önceki yıla göre %74-80 oranında artış yapıldığı Bakanlığımızca açıklanmıştır. Gübre ve mazot desteğini almak için bankaya giden çiftçilerimiz, bekledikleri desteği alamayınca şoka uğramışlardır. Kendilerine yapılan ödemedi yüzde 10'un üzerinde, hatta Konya'nın Akören ilçesinden arayan bazı çiftçilerimizin ifadelerine göre yüzde 13,5'e varan kesinti yapılmış olup, bu kesintinin ne olduğu konusunda sağlıklı bilgi alamadıklarını, bu kesintinin kendilerine daha sonra ödenip ödenmeyeceğini sormaktadır. Aşağıdaki sorularımın cevaplandırılmasını istiyorum.

SORU 1) Çiftçilerin destek ödemelerinden yapılan kesintiler nelerdir? Hangi gerekçeyle kesinti yapılmaktadır? IMF talimatıyla yapılan kesinti var mıdır?

CEVAP 1) Çiftçilerimize 2008 yılı için yapılmakta olan bazı destekleme kalemlerinden 31.12.2008 tarihli ve 27097 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2009 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve bu Kanuna dayalı olarak yayımlanan 30.01.2009 tarihli ve 27126 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında yapılmaktadır.

SORU 2) Doğrudan gelir desteğinin kaldırılmasının etkisiyle çiftçinin alacağı destek toplamında azalma olduğu halde gübre desteğinin artırıldığını söylemek bir kandırmaca değil midir? Hububat eken bir çiftçi 2007-2008 yıllarında hangi destekleri ne tutarda alırken, bu yıl ne tutarda alacaktır?

SORU 3) Gübrede adeta bir oyun oynanıyor. Eylül-Ekim 2008 aylarında yükselen gübre fiyatları Kasım 2008 ayında düşmeye başlamış, 2009 Ocak ayının ikinci yarısından itibaren de yeniden artmaya başlamıştır. Çiftçi gübreyi kullandıktan sonra fiyatın düşmesini ve arkasından çiftçinin gübre kullanmaya başlayacağı dönemin hemen öncesinde yeniden fiyatların artırılmasını nasıl izah edebilirsiniz? Çiftçinin sırtından kimler vurgun vurmaktadır? Bakanlığınız neden seyirci kalmaktadır?

CEVAP 2-3) 2007 Yılı üretim sezonu kapsamında 2008 yılında hububat üreticisine dekar başına 5,01 TL mazot ve kimyevi gübre destekleme ödemesi verilirken 2008 yılı üretim sezonu kapsamında 2009 yılında hububat üreticisine % 34,7 oranında artışla dekar başına 6,75 TL mazot ve kimyevi gübre destekleme ödemesi yapılmıştır.

Ülkemizde kimyevi gübre fiyatları Dünya ham ve mamul madde gübre fiyatları ile döviz kuruna göre serbest piyasa koşullarında oluşmakta olup, Devletin fiyatlara herhangi bir müdahalesi söz konusu değildir. 2007 Yılıının son çeyreğinden itibaren Dünya hammadde ve mamul madde gübre fiyatlarının artmasına paralel olarak Ülkemizde de gübre fiyatları artış göstermiş olup, 2008 yılının ekim ayından itibaren Dünya ham ve mamul madde fiyatlarının düşmesi ile birlikte Ülkemizde de kimyevi gübre fiyatları azalmıştır. Dünya gübre fiyatları arz talep ilişkisi içerisinde oluşmakta olup, arzın talebi yeterince karşılayamaması durumunda Dünya gübre fiyatlarında da artış olmaktadır. 2008 yılının son aylarında taban yapan Dünya

gübre fiyatları Kuzey yarımkürede azotlu gübre kullanım döneminin başlaması ile birlikte bir miktar yükselme eğilimine girmiştir. Ayrıca ülkemizdeki dolar kurunda ki artış da gübre fiyatlarının 2008 yılının son aylarına göre bir miktar yükselmesine neden olmuştur. 2008 yılı mart ayına göre 2009 mart ayında sadece üre gübresinin fiyatı % 6 oranında yükselirken, Amonyum Sülfat gübresinin fiyatı % 32, % 26 CAN gübresinin fiyatı % 2, % 33 Amonyum Nitrat gübresinin fiyatı % 5, DAP gübresinin fiyatı % 24 ve 20.20.0 kompoze gübresinin fiyatı da % 11 oranında gerilemiştir.

SORU 4) Tarımsal ürünler ile et ve süt fiyatlarında, üreticilerin sattığı fiyat ile tüketicilerin aldığı fiyat arasında çok büyük farklar oluşmaktadır. Örneğin, üretici eti 8-8,5 liraya satabilirken, tüketici 18-20 liraya almaktadır. Yine üretici sütü 45 kuruşa hatta bazı bölgelerde 35 kuruşa ancak satabilirken, tüketici 5-6 kat daha pahalı almaktadır. Bu bir soygun değil midir? Hem üreticiyi hem de tüketiciyi korumak konusunda Bakanlığınızın bir politikası yok mudur?

CEVAP 4) Hayvancılık sektörünün gelişmesine yönelik olarak Bakanlığımızca yürütülen ıslah ve destekleme çalışmaları sonucu; 2002 yılında, sığır varlığımız içinde % 63 olan kültür ve kültür melezi sığır oranı 2007 yılında % 70'e çıkmıştır.

Tarımsal destekler içinde hayvancılığın payı 2002 yılında % 4,4 iken 2008 yılında bu oran 6 kat artırılarak % 24'e çıkarılmıştır. 2002 yılında toplam tarımsal destek miktarı 1,87 Milyar TL olup hayvancılığa ayrılan pay 83 Milyon TL iken, 2008 yılında bu rakamlar sırasıyla 5,88 Milyar TL ve 1,33 Milyar TL olarak gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımızın uygulamış olduğu politikalar neticesinde 2002 yılında 8,3 Milyon ton olan süt üretimi 2007 yılında 12,3 Milyon tona ulaşırken aynı dönemde birim hayvan başına ortalama süt üretimi ise 1.700 lt'den 2.900 lt'ye yükselmiştir. Soykütüğü sistemine kayıtlı sığırlarda bu miktar 6.000 lt'dir.

Ülkemizde süt fiyatları mevsimsel dalgalanmalar göstermekte olduğundan süt piyasasında düzenleme çalışmaları başlatılmıştır. Buna ilave olarak dünyada yaşanan küresel krizden yetiştiricilerimiz de etkilenmektedir.

Bu kapsamda Ulusal Süt Konseyi Yönetmeliği 23.09 2008 tarih ve 27006 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmelik çerçevesinde 21.01.2009 tarihinde kurulan Ulusal Süt Konseyinin amacı; üretici, sanayici, kamu, araştırma kurumları, meslek odalarının, bir araya gelerek sektörün sorunlarını tartışabileceği çözümlerin etkin ve hızlı bir şekilde hayata geçirebileceği, sektörün kayıt altına alınmasına, kaliteli üretim ve kalite kontrol sistemlerinin oluşturulmasına, piyasa ve fiyat istikrarının sağlanarak piyasanın izlenmesine, sütün üretim tüketim ve ticaretinin geliştirilmesine katkı sağlayacak kısa, orta ve uzun vadede stratejiler oluşturulmasına olanak sağlayacaktır.

Bakanlığımızca uygulanan hayvancılık desteklemelerinde, yapılan değişiklikler ile bir taraftan bürokratik işlemler azaltılırken diğer taraftan kamu kaynağının daha etkin kullanılması sağlanmıştır. Destekleme ödemeleri sayesinde ıslah çalışmalarına hız verilmesi, kaba yem açığının kapatılması, hayvan sağlığı hizmetlerinin yaygınlaştırılması, örgütlülük bilincinin yerleşmesi gibi temel problemlerin çözülmesi ve Avrupa Birliği normlarında çiftçimizin üretim yapması sağlanacaktır. Tüm bu işlemlerin gerçekleştirilebilmesi için de üreticiye yerinde ve zamanında desteklemelerin verilmesi ve miktarlarının artırılması için gerekli çalışmalar özenle yürütülmektedir.

Ayrıca ülkemizde üretilen arz fazlası sütün, üretici çiğ süt fiyatlarını olumsuz olarak etkilediği şu günlerde, Bakanlığımızca, ilgili kurumlarla işbirliği yaparak arz fazlası sütün değerlendirilmesi ile ilgili proje çalışmaları sürmektedir.

SORU 5) Üreticilerimizin sıkıntılarını hafifletebilmek için tarımsal kredi ve elektrik borçları uygun şartlarla yeniden yapılandırılmalı, üretimin sürdürülebilmesi için çiftçilerimize faizsiz kredi kullanma imkanı sağlanmalıdır. Bu konularda yapılan bir çalışmanız var mıdır? Varsa nelerdir?

CEVAP 5) Çiftçilerimizin T.C.Z.B. ve Tarım kredi kooperatiflerine olan kredi borçları muhtelif zamanlarda müteaddit defalar yeniden yapılandırılmıştır.

Çiftçilerimizin T.C.Z.B. ve Tarım kredi kooperatiflerine olan Tarımsal Kredi borçlarının faizsiz olarak ertelenmesi, mevcut mevzuatlar çerçevesinde, mümkün bulunmamaktadır.

Konuya ilişkin olarak T.C.Ziraat Bankası Genel Müdürlüğünden alın cevabi görüş aşağıda yer almaktadır:

22.03.2009 tarih ve 27177 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2009/14804 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile; T.C.Ziraat Bankasıncı 2005/8378, 2005/9839, 2006/9994, 2006/11199, 2006/11201, 2007/12339, 2007/13045, 2008/13881 ve 2008/14489 sayılı kararnameler kapsamında kullanılan ve/veya ertelenen düşük faizli kredilerin vadesinin işletme kredilerinde 24 ayı, yatırım kredilerinde ise 7 yılı aşmayacak şekilde yeniden belirlenebileceği hükme bağlanmış olup, bu kapsama giren üreticilerin T.C.Ziraat Bankasına olan tarımsal kredi borçlarının vadesi, başvuruları halinde uzatılabilecektir.

Diğer taraftan, Tasfiye Olunacak Alacaklar hesaplarında izlenen kredilerin yeniden yapılandırılması hususunda Bankamız mevzuatında düzenleme bulunmakta olup, buna ilişkin borçlu talepleri, alacağın teminat durumu, borçlu ve borçla ilgililer hakkında başlatılan takiplerin safahatı, alacağın idari ve yasal yollardan tahsil imkânı ve borçlunun borcu ödeme kabiliyeti gibi hususların değerlendirilmesi suretiyle sonuçlandırılmaktadır.

Ayrıca, T.C.Ziraat Bankası, cari usul ve mevzuatı doğrultusunda, borcun anapara tutarının işleyecek cari faiziyle birlikte azami 36 aya kadar, birikmiş faizlerin ise faizsiz azami 18 aya kadar taksitlendirilmesi ve faiz oranının temerrüt faiz oranından cari faiz oranına çekilmesi mümkün bulunmaktadır. Keza borcunu def’aten ödemek isteyen üreticilere peşin ödeme indirimi yapılabilmektedir.

Çiftçilerin, Tarımsal Sulama elektrik borçları konusuna ilişkin olarak Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürlüğünden alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır:

Halihazırda, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürlüğünün anapara zammı ve KDV’ sinden oluşan enerji bedeli alacaklarının zaman içerisinde azaltılmasına yönelik esaslar dikkate alınarak, Yönetim Kurulunun 14.06.2007 tarih 15-246 sayılı kararı ekinde yer alan “Taksitlendirme Uygulama Usul ve Esasları” çerçevesinde tarımsal sulama ve köy içme suları abonelerine ait enerji borçları 36 aya kadar taksitlendirme yapılabilmektedir.